

waga ja õpetatud munt Ansgar. See tuli igal aastal Emdeni kaupmeestega Borkumi saarele, seal aruldasid taimed otsima, mis ennemuistest aegast saadik, kus ka neid maid veel jae enamist läbi aasta kattis, ainult Borkumi saarel kaswasid ja weelgi kaswawad, mereloomade elu uurima ja nende üle õppetlikku raamatuid kirjutama; ühes ka oma teha Põhjamere karastawates laenetes linnitama. Selle munga poole, kes Bhl'e majas ifka lahket wastawõtmist leidis, hoidis Folker kõigest südamest, kuna wanel mungal elawast ja teaduse-himuliseist poisikeist hea meel oli ja teda Zumalakartuses ja teaduses õpetas, nii samuti ka maailma rõõmulistes ja waewalistes nähtustes. Nenda see tuli, et Folker omas kahelateistkümnemes elu-aastas ühes teha ja waimu poolest kauniste kosunud nooreks meheks oli üles kaswanud. Seal sündis midagi, mis kõige tema edaspidisele elule teist joont andis.

Ühel tuulisel sügise-pääwal leidis Folker randas ühe ämbri-suurust waadi, mida laened senna uhtunud. Waat oli ilma pruntaugeta ja ilma nabata, ja oli nii raske, et ennast waewaga weeretada lastis, oli tamme laudadest tehtud ja raud witsadega kofku pununud. Kõlge peal seisis: „Leidja oma. Tema tehku, kuidas kirjutatud on.“ Ühe otslaua peale oli punase tähtedega kirjutatud:

„Otsi õnne — sina saad seda leidma“; teise otslaua peal musta tähtedega: „Otsi õnnetust — Sina saad õnne leidma“.

Suure waewaga suutis Folker waati edasi weeretada ja oma leidust koopasse peita. Seal lõi tema witsad lahti, wõttis otslaua ära ja tema filmad läikisid rõõmust, waadi sisu nähes. Waat oli ääreni löödud kullaga, Spania dukatitega, täidetud. Ühe pihutäie teise järel wõttis Folker wälja, kunni nägi, et waatis muud ei olnud, kui selget kuld. Seal seisis tema kaua sügawais mõtetes. Riipalju oli temal selge: tema oli rikkaks saanud; et tema õigusega selle wara peremees oli, selle üle ei olnud pealkirja järel mingiugust kahtlust. Aga, et tema õnne ja õnnetust korraka pidi otsima ja mõlemil teel õnne leidma, see oli mõistatus ja jäi selleks; tema kindel nõu oli siiski, kinkija tahtmist teada saada ja täita. Ühes rõõmustas tema ennast, et nüüd oma kummawat sala-igatsenist täita, suureks laewade- ja kaubamaja-peremeheks saada ja wõeraid maid ja rahwaid tundma õppida wõiks, millest ja kellest wana Ansgar temale oli jutustanud. Kuida oli see aga võimalik, kui tema õnnetust otsis? Kuida oli ülepea võimalik õnne ja õnnetuse teed ühendada?

Kõige mõtlemise juures tuli temale aga järsku